Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus exegetici in universam Aristotelis philosophiam dictati - Cod. Ettenheim-Münster 203

Castner, Albert

[S.l.], 1676

Articvlvs II

urn:nbn:de:bsz:31-118093

Visual Library

quare non demonstrativam passionem ad tandem etiam
destiam est ut utq probes invisibile in hoc per admissa de divina
naturam mentibus nostris concipiendi modo. 3a
ima passio sive proprietas ac quem dem oritur virtualiter. de
monstratione perfectissima definitur a loco citato
quod sit syllogismus constans ex praemissis veris primis
immediatis notioribus et prioribus causisque conclusionis
quae definitio in sequentibus declarabitur. articulo 2do. de prae
cognitis et praecognitionibus requisitis ad demonstrationem

ARTICULUS II

DE PRAECOGNITIS ET PRAECOGNITIONIBUS REQUISITIS ad demonstrationem

Duae simpliciter praerequiruntur ad demonstrationem praecog
nitiones unam praecedit quod sit, aliud est cognito quid subjecti
dicitur in cognitionem quid nominis Aliquid rei cognitio quid
nominis est intelligentia termini vocalis, ut si semper
aliquid scitur quid per tale nomen significatur. cognitio quid rei
nihil aliud est quam cognitio rei ipsius quae per nomen aliquod
significatur aliquo modo etiam cognoscatur. Itaque est dicere possit
quid illa sit saltem vel aliter ac confuse; praeter illas duas
praecognitiones alter requiritur 3tia praecognita vide
licet cultus de quo aliquid demonstratur et passionem
quae ei et praedicatur vocatur estque id quod de aliis de
monstratur. et primo quae est ultima unita me
dio seu praemissa in quibus semper continetur con
clusionis seu medium quo aliquid demonstratur
dimus

Dico 1mo. de passione seu praedicato sciendum est quod sit
et quid nominis et rei non tamen quid sit seu quod intrinsece
maneat constat, nam si vel nomen non intelligamus
vel nesciamus saltem confuse quid illud sit quod de subjecto
demonstrare volumus frustra id ostendere conamur
mus. Idem etiam nemo quod non sit necessarium
praecognoscere quid passio intrinsece est manifeste
idem quod in conclusione probamus esse passione in subjecto
hinc non debet praecognosci alias superflua esset
conclusio, cum omnia per ipsam conclusionem explanandum.

Dico 2do. de subjecto praecognoscendum quid sit nomen
per quod vel omnia quae et primo quoad quid nominis
non est dubium quoad quid rei certum est confusa

saltem aliquam notam requiri ad nominis quoad
ista quaedam magis nota cum de subiecto plenus passione
nihil ammi~~hoc~~ de eo probari possit quod, quid sit, plane
ignoramus. ita pariter ostendimus in variis de variis obiectis
inquirimus per viam antecedentem, ut inquirimus
an possit dari infinitum actu possibiles sint alii mundi:
imo Aristoteles hoc probat contra socratem platonicos
dari demonstrationem cum hoc tamen coloris in par
ticulari substantia sit demonstratio Contra non per
praerequiri cognitio subiecti quod sit, dum Aristoteles
les praenoscendum ait de subiecto quid sit, intelligendus
est iuxta communem modum procedendi quo homines
experientia compertum habent existere aliquid vel
possibile ad proprietates illius latentes et praecog
nitas quas ignorant investigandas progrediuntur.
Dices nostra scientia acquiritur experientia Contra demon
stratio ista supponit praecognitum subiectum quod ista
experientia est nec potest nisi de re existente.
R. nostra scientiam ita experientia acquiri ut mediante
qua experimur ad cognitionem aliorum quae nondum
experti devenimus habemus enim cognitionem de
angelis et aliis quos tamen non experimur per nonnulla
quae experimur cognoscimus solum accidentia esse
nota deinde licet de quacunque re quam demonstra
mus praecesserit experientia non multa praescindere
ab illa in aliquibus demonstrationibus ubi homo
praescindit non existente ostendendo aliquam rationem
possibilem, tunc enim ad eum syllogismum formalem
non praecedit notitia de eius possibilitate sed illam
infero ex praemissis in conclusione.
Dico 3.o de principiis seu praemissis praecognosci debet
quod sint, hac est quod sint verae non autem quid sint. ita
pariter probatur illud debet praecognosci quod ut cognitum debet
intellectum movere ad inferendum conclusionem aliqui praemis
sae ut ita cognitae ut verae debent movere intellectum
Ergo ita pariter exp.s maior. in paraphrasi aristotelica
hic, praemissa sunt aliquid complexum aliqui de com
plexis non potest praecognosci quid sint sed tantum quod
sint: minor probatur illud solum potest cognosci de aliquo
quod de eo potest quaeri ut de complexo non potest conve
nienter quaeri quid sint, ergo de hoc praemissis

omnis hoc est ratiocinatio in quale omnis ille non reale parvis quod sint aliam in utvera l.

Dico 2do de medio cognoscendi quod non est aliquid quo admodum dari ex eo dicitur quod ad idem etiam conducat, nihil confirmat per illud primum nisi quod sit, per quod aliquis probare volumus primas. hanc autem viam in logica si premissas singulum dicet hanc viam ad conclusionem praenotam, idem est ac si diceret praecognitam esse ex idea premissae.

Objicies 1mo diximus conclusionem esse etiam mediatam et debere antecedenter cognosci ergo erunt et hae praecognita.

R. concedo ant. neg. con: ratio est quia medius terminus comparatus non conducit immediate ad ipsam conclusionem sed tandem ad premissas in quantum illae conducunt premissas et deinceps hic movet ad inferendam conclusionem, atque ideo non videtur mihi praecognita nominare quale cunque praenoscendum sed illa solum quae ad conclusionem immediate conducunt qualia sunt subjectum et praedictum conclusionis et premissae sive identitas extremorum cum 3tio

Objicies subjectum et praedicatum conclusionis cognoscendum in premissis ergo tandem erunt praecognitum

R. conc. ant. neg. con. quia subjectum et praedicatum conclusionis ventilandum prout in premissis continentur cognosci debent, etiam accessorie cognoscenda sunt per tres previas apprehensiones ut possit per subsequentem conclusionem de se inferre affirmari vel negari.

Objicies: ista praecognita antecedentem conclusionem evidentificare, si enim in infinitum tales admitti non possit. ergo habent de illis praecognitis et haec scientia vel non et non, conclusio quae ex illis deducitur non potest esse evidens et scientifica: si habet de illis scientia contra est, quia tunc scientia quam habet de praecognitis debebit iterum per alia praecognita haberi et sic in infinitum.

R. neg. sequelam maj: ad cujus probationem dico de praecognitis non haberi scientiam, hoc est cognitionem talem quae sit ex aliquibus premissis deducta, sed haberi evidentiam immediatam et ex ipsis terminis manifestam. videtur ... membris premissae sint verae immediate et per se notae. articulus tertius an demonstrationis premissae sint verae immediate et per se notae